

ที่ พม ๕๓๖๘/๒๕๖๘

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
เลขที่ ๑๐๓๔ ถนนกรุงเกษม แขวงมหานาค
เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๙

เรื่อง รายงานผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลอง

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. รายงานผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลอง จำนวน ๑๐๐ ชุด
๓. วิดีทัศน์รายงานความคืบหน้าที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลอง จำนวน ๑ แผ่น

ด้วย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้เสนอเรื่องรายงานผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลอง มาเพื่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ.๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๒) รวมทั้งเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๙ ที่กำหนดให้ต้องเสนอเรื่องนี้ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเรือเอก อนุพงษ์ พิพัฒน์) ได้เห็นชอบเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรี ด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๙ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบในหลักการแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาที่อยู่อาศัย ๑๐ ปี (พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๘) ตามที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เสนอ โดยเร่งรัดการดำเนินโครงการสำคัญของรัฐบาลก่อน เช่น โครงการพัฒนาที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลองลาดพร้าว

๑.๒ เมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้เสนอเรื่องขอความเห็นชอบโครงการพัฒนาที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลองต่อคณะรัฐมนตรี ซึ่งเป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาล ที่เร่งรัดดำเนินการ เพื่อแก้ไขปัญหาการกรอมคลองและจัดหาที่อยู่อาศัยกับผู้ที่มีรายได้น้อย ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๙

๑.๓ ในการประชุมเมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๙ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบในหลักการตามที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เสนอขอความเห็นชอบโครงการพัฒนาที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลองต่อคณะรัฐมนตรี ดังนี้

(๑) การดำเนินงานโครงการพัฒนาที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลอง (พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๑) เป้าหมาย ๑๑,๐๐๔ ครัวเรือน งบประมาณ ๔,๐๖๑.๔๔ ล้านบาท โดยดำเนินการในปี พ.ศ.๒๕๕๙ ให้สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) นำเงินที่ได้รับจัดสรรจากโครงการบ้านมั่นคงมาใช้จ่ายในโครงการพัฒนาที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลอง และการสนับสนุนสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย ใช้จากเงินทุนหมุนเวียนของพอช. ตามความจำเป็นเร่งด่วน

/ (๒) การสนับสนุน...

(๒) การสนับสนุนเงินช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบและเสียโอกาส เฉลี่ยครัวเรือนละ ๘๐,๐๐๐ บาท เนื่องจากนโยบายการจัดระเบียบชุมชนริมคลองเป็นนโยบายที่สำคัญและเร่งด่วนที่ต้องเห็นรูปธรรมการแก้ไขปัญหาอย่างชัดเจนภายในระยะเวลาที่จำกัด และชุมชนมีข้อจำกัดในการเตรียมความพร้อมเพื่อที่อยู่อาศัยซึ่งต้องรับภาระ จึงจำเป็นต้องมีการช่วยเหลือเพื่อแบ่งเบาภาระ พร้อมทั้งให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รับความเห็นของสำนักงบประมาณและสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไปพิจารณาดำเนินการด้วย

๒. เหตุผลความจำเป็นในการเสนอคณะรัฐมนตรี

เป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาลที่เร่งรัดดำเนินการ เพื่อแก้ไขปัญหาบุกรุกริมคลองและจัดหาที่อยู่ให้กับผู้มีรายได้น้อย ซึ่งเป็นไปตามมติการประชุมคณะกรรมการอำนวยการกำหนดนโยบายการบริหารจัดการสิ่งก่อสร้างรุกล้ำน้ำสาธารณะ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๘ และตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๙ โดยเรื่องนี้ต้องเข้าข่ายที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๒) เรื่องที่เสนอนายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลนำเสนอหรือมีคำสั่งให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๙ ที่สั่งการให้เร่งรัดการดำเนินโครงการตามนโยบายสำคัญเร่งด่วนของรัฐบาล เช่น โครงการพัฒนาที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลอง ซึ่งต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วน แก้ไขปัญหาให้ชัดเจนอย่างเป็นรูปธรรมภายในระยะเวลาจำกัด

๔. ข้อเท็จจริงและความคืบหน้า

๔.๑ ข้อเท็จจริงของเรื่อง

จากเหตุการณ์น้ำท่วมในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ในปี ๒๕๕๔ พบว่ามีบางพื้นที่ถูกน้ำท่วมเนื่องจากปัญหาการระบายน้ำที่ไปตามคลองสายหลักต่างๆ ไม่คล่องตัว เนื่องจากมีการปลูกสร้างบ้านเรือนรุกล้ำเข้ามาในริมคลองจำนวนมาก ทำให้ขนาดของคลองแคบลง จนกลายเป็นอุปสรรคของการไหลของน้ำ จากข้อมูลการสำรวจอาคารและสิ่งปลูกสร้างที่รุกล้ำ คูคลอง ของสำนักระบายน้ำ กทม. พบว่ามีจำนวนคลองในพื้นที่กทม. ถูกรุกล้ำทั้งหมด จำนวน ๑,๑๖๑ คลอง มีจำนวนครัวเรือนที่รุกล้ำและรุกล้ำคูคลอง จำนวน ๒๓,๕๐๐ ครัวเรือน ประชากร จำนวน ๙๔,๐๐๐ คน ซึ่งการก่อสร้างรุกล้ำคูคลอง นอกจากส่งผลกระทบต่อระบายน้ำที่มีประสิทธิภาพแล้ว สภาพการอยู่อาศัยในชุมชนแออัดริมคลอง พบว่า มีสภาพแวดล้อมเสื่อมโทรม มีสิ่งผิดกฎหมายในชุมชน ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตผู้อยู่อาศัยในชุมชน

๔.๒ ความคืบหน้าการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงานในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลองในช่วงระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๗ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลองลาดพร้าว (ลาดพร้าว บางบัว คลองสอง) และคลองเปรมประชากร จำนวน ๓๐ ชุมชน ๔,๘๖๘ ครัวเรือน โดยสร้างที่อยู่อาศัยแล้วเสร็จ ๗๑๕ ครัวเรือน

นายกรัฐมนตรีได้มีข้อสั่งการ ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๘ ให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทย สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กำหนดมาตรการจัดระเบียบและแก้ไขปัญหาชุมชนแออัด การจัดการที่อยู่อาศัยและให้ฝ่ายความมั่นคงแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อเจรจากับประชาชนในพื้นที่ในการย้ายที่อยู่อาศัย

/การดำเนินการ...

การดำเนินการในปัจจุบันมีความคืบหน้าในการดำเนินการ โดย มีการจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลองเพื่อรับผิดชอบโครงการโดยเฉพาะ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามการดำเนินงาน มีการบูรณาการแผนงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการจัดชุดปฏิบัติการทำงานร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการลงติดตามงานของรัฐมนตรีและผู้เกี่ยวข้อง มีการสร้างประชุมสร้างความเข้าใจในระดับชุมชนไปแล้ว เขตห้วยขวาง จำนวน ๗ ชุมชน เขตวังทองหลาง ๑ ชุมชน เขตจตุจักร จำนวน ๗ ชุมชน จาก ๑๒ ชุมชน เขตบางเขน ๖ ชุมชน จากจำนวน ๗ ชุมชน เขตหลักสี่ ๕ ชุมชน เขตดอนเมือง ๑ ชุมชน เขตสายไหม ๗ ชุมชน จากจำนวน ๑๐ ชุมชน มีพิธิยกเสาเอกชุมชนนำร่องคือชุมชนศาลเจ้าพ่อสมบุญ ๕๔ มีการเช่าที่ดินราชพัสดุเพื่อที่อยู่อาศัย ๕ ชุมชน คือ เขตสายไหม ชุมชนศาลเจ้าพ่อสมบุญ ๕๔จำนวน ๖๕ ครัวเรือน และชุมชนเพิ่มสินร่วมใจ จำนวน ๗๗ ครัวเรือน เขตหลักสี่ ชุมชนบางบัวร่วมใจ (เชิงสะพานไม้ ๒) จำนวน ๒๐๖ ครัวเรือน เขตจตุจักร ชุมชนวังหิน จำนวน ๘๒ ครัวเรือน และชุมชนหลังกรมวิทยาศาสตร์ จำนวน ๑๒๐ ครัวเรือน รวม ๕๕๐ ครัวเรือน มีการดำเนินการรื้อย้าย-ก่อสร้าง จำนวน ๒ ชุมชน ในเขตหลักสี่ คือชุมชนบางบัวร่วมใจพัฒนา (เชิงสะพานไม้๒) จำนวน ๒๐๖ ครัวเรือน เขตสายไหม คือชุมชนศาลเจ้าพ่อสมบุญ ๕๔ จำนวน ๖๕ ครัวเรือน รวม ๒๗๑ ครัวเรือนและมีการประชุมเตรียมการรื้อย้าย ชุมเพิ่มสินร่วมใจ จำนวน ๗๗ ครัวเรือน ชุมชน กสบ.หมู่ ๕ จำนวน ๑๗๒ ครัวเรือน ชุมชนวังหิน จำนวน ๘๒ ครัวเรือน และชุมชนหลังกรมวิทยาศาสตร์ จำนวน ๑๒๐ ครัวเรือน รวม ๔๕๑ ครัวเรือน

ดังนั้น เพื่อให้การแก้ไขปัญหาชุมชนริมคลองเป็นไปตามแนวทางและข้อสั่งการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้จัดทำรายงานผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลอง เพื่อรองรับนโยบายรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาการรुक้าคูคลอง ซึ่งประกอบไปด้วยข้อมูลคลองพื้นที่เป้าหมาย แผนงานการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลอง กฎหมายที่เกี่ยวข้อง (มติ ครม. วันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๙) ผลการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรค และแผนงานสำคัญ (มิถุนายน-กรกฎาคม ๒๕๕๙) (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

ในการนี้ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พิจารณาแล้ว เห็นสมควร รายงานผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลองเพื่อให้คณะรัฐมนตรีทราบและขอให้นำเสนอวิธีทัศน์ต่อที่ประชุมคณะรัฐมนตรีด้วย (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลตำรวจเอก

(อดุลย์ แสงสิงแก้ว)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน

โทร. ๐๒ ๑๕๕ ๔๔๖๔ ต่อ ๑๐๐, ๑๐๓

โทรสาร ๐๒ ๑๕๕ ๔๔๖๔ กด ๙